№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
Дата на разясненията от УО: 27.10.2026 г.			
264.	17.10.2026 г.	Кандидат-микропредприятие с основна дейност по код Т95.31 по КИД-2025 предвижда да кандидатства с нов за него код С27.20 „Производство на батерии и акумулатори“ по т. 11.1, т. 5 от Условията за кандидатстване. Дейността по проекта е възстановяване (remanufacturing) по смисъла на Регламент (ЕС) 2023/1542 на тягови и високоволтови батерии и батерийни модули на електрически и хибридни МПС, мотокари и машини: разглобяване, изпитване на модулите, подмяна на негодните, изходящо изпитване и пускане на пазара като възстановени изделия. Батериите се придобиват от собствениците им като употребявани изделия или обменни единици срещу заплащане или отстъпка, а не като отпадъци – собствениците не се освобождават от тях с намерение да ги изхвърлят. Кандидатът вече продава батерии и резервни части. Модулите, които не могат да се възстановят, се предават на лицензиран оператор по ЗУО и не са предмет на проекта. Съгласно обяснителните бележки към раздел С на КИД-2025 (NACE Rev. 2.1) възстановяването на машини и оборудване се счита за производствена дейност и се класифицира в класа за производство на съответния продукт. Моля да потвърдите: 1. Допустимо ли е описаната дейност да бъде заявена с нов за кандидата код С27.20 по т. 11.1, т. 5 от Условията за кандидатстване? 2. Потвърждавате ли, че дейността не попада в раздели Е38 и Е39 (т. 11.2, т. 4), тъй като входящите батерии не са отпадъци? 3. Изпълнено ли е условието на т. 11.1, т. 5 за продукти от остатъчни суровини или за услуги, осигуряващи дълготрайност на продукти, които кандидатът вече предлага? 4. Достатъчни ли са обосновка на кода във Формуляра и документи за обменните единици, или е необходимо и становище на НСИ?	1., 2. и 4. Информацията в запитването не е достатъчна за предоставяне на еднозначен отговор. Като се има предвид обхвата на Сектор С „Преработваща промишленост”, посочен в КИД-2025 на НСИ (Приложение 12 към Условията за кандидатстване) и спецификата на посоченото във въпроса Ви „възстановяване (remanufacturing) по смисъла на Регламент (ЕС) 2023/1542 на тягови и високоволтови батерии и батерийни модули…”, отговорност на кандидата е да определи кода (съгласно КИД-2025) на дейността, за която заявява подкрепа по процедурата. В тази връзка в т. 11.1 от Условията за кандидатстване е посочено, че „преди подаване на проектните предложения, на всички кандидати се препоръчва да извършат предварителна проверка за точния четиризначен код на основната или допълнителната икономическа дейност, за която кандидатстват съгласно КИД-2025 въз основа на данни от НСИ за 2025 г., или ако е приложимо – проверка на точния нов за кандидата четиризначен код на икономическата дейност съгласно КИД-2025, за която заявяват подкрепа”. Допълнително в бележка под линия 28 в същия раздел от Условията е посочено, че „При необходимост кандидатите трябва да се обърнат към НСИ, както и да се запознаят с Методологията за определяне на код на основна и допълнителна икономическа дейност по КИД-2025 (Приложение 12)”. Съгласно т. 11.1. от Условията за кандидатстване оценителната комисия ще извършва проверка за съответствие с изискването по подт. 5) въз основа на данни за основната/допълнителната икономическа дейност на кандидатите за 2025 г., предоставени от НСИ по служебен път, както и съгласно информацията, представена във Формуляра за кандидатстване, включително посочения от кандидатите код на икономическата дейност, за който кандидатстват, в поле „Информация за код на проекта по КИД-2025” от раздел „Е-декларации” на Формуляра за кандидатстване. Допълнително, във връзка с въпроса по т. 2 от запитването, моля запознайте се с разяснението на Въпрос № 23. Обръщаме внимание също така, че съгласно т. 11.2. от Условията за кандидатстване, когато кандидатът упражнява едновременно дейност в недопустими сектори и в допустими сектори по настоящата процедура, средства по тази процедура се предоставят само за дейностите в допустимите сектори, като одобреният кандидат следва да води отделна счетоводна отчетност по отношение

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
			на разходите по проекта, която да гарантира отделяне на дейностите и разграничаване на разходите, така че дейностите в недопустимите сектори да не се ползват от безвъзмездно финансиране, предоставено по настоящата процедура. В случай на заявена помощ едновременно за допустим и недопустим сектор, в бюджета на проектното предложение ще бъде извършена служебна корекция за премахване на разходите за дейностите в недопустимия сектор. В случай че на етап изпълнение бъде установено, че не са спазени изискванията да не се подкрепя недопустима дейност, предоставените средства (в случай на изплатени такива), подлежат на възстановяване. 3. Моля, запознайте се с разясненията на Въпроси № 57 и № 241.
265.	17.10.2026 г.	Уважаеми дами и господа, Предприятие произвежда разнообразни мебели от ПДЧ и МДФ, различаващи се по вид, размери, конструкция и количество вложени материали, включително изделия по индивидуални поръчки. Предвижда се внедряване на интегрирана технология за намляване на количеството необходима суровина за производството на мебелите, както и количеството образувани производствени отпадъци. Предвид разнообразието на произвежданите изделия, определянето на разхода на суровини и количеството отпадъци на един брой готов продукт не би осигурило обективна съпоставимост преди и след инвестицията, тъй като отделните изделия се различават съществено както по материална вложеност, така и по количеството образувани отпадъци при производството им. В тази връзка моля за следното разяснение: Допустимо ли е количествените резултати за двата кръгови модела да бъдат определени чрез съпоставка на следните показатели преди и след инвестицията:	Следва да се има предвид, че и двата кръгови модела, посочени в запитването, а именно: „намаляване на количеството образувани отпадъци при производството/предоставянето на единица съществуващ продукт/услуга“ и „намаляване на използваните суровини (включително пластмаса) за производството/предоставянето на единица съществуващ продукт/услуга (количеството суровини, влагани за производството/предоставянето на единица съществуващ продукт/услуга)“, предполагат количествените резултати, които кандидатът ще посочи в поле „Резултат“ от раздел „План за изпълнение/дейности по проекта” във Формуляра за кандидатстване, да бъдат на единица съществуващ продукт/услуга. В описаната ситуация залагането на резултати, които да измерват намаляване на количеството образувани отпадъци/използвани суровини при производството на един тон продукция би могло да се счита за допустимо като окончателното решение ще може да бъде от оценителната комисия, която ще разполага с цялата налична информация за проекта. Допълнително, моля запознайте се с разясненията на Въпроси № 83; № 245, т. 2 и т. 4.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		За намаляване на използваните суровини: количество използвани ПДЧ и МДФ плоскости (кг) на 1 тон ефективно вложени ПДЧ и МДФ в готовата продукция. За намаляване на образуваните отпадъци: количество образувани производствени отпадъци от ПДЧ и МДФ, на 1 тон ефективно вложени ПДЧ и МДФ в готовата продукция. За всеки показател ще бъдат представени общите количества, стойностите на съответното съотношение и процентното намаление след инвестицията. Може ли при описаното разнородно производство един тон ефективно вложени ПДЧ и МДФ в готовата продукция да се използва като обща съпоставима измерителна единица, вместо резултатите да се изчисляват за единица продукция. Счита ли се посоченият подход за съответстващ на изискването за количествени резултати.	
266.	18.10.2026 г.	Тема: Критерий I.3 – възстановяване на тягови и високоволтови батерии, които не са отпадък Въпрос: Кандидат предвижда възстановяване (remanufacturing) по смисъла на Регламент (ЕС) 2023/1542 на тягови и високоволтови батерии и батерийни модули на електрически и хибридни МПС, мотокари и машини. Батериите са излезли от употреба при собствениците си (не могат да изпълняват функцията си в превозното средство или машината), но се придобиват като употребявани изделия или обменни единици, а не като отпадъци по смисъла на Закона за управление на отпадъците. Критерий I.3 от Критериите и методиката за оценка изисква инвестицията да осигурява въвеждането на зелена технология, свързана с „преработка на излезли от употреба: батерии и акумулатори“. Понятията „излезли от употреба“ и „преработка“ не са определени в Приложение 10.	1. и 2. Уточняваме, че под „преработка на излезли от употреба продукти” в контекста на Критерий I.3 „Принос на проекта за преработка на излезли от употреба продукти” съгласно Приложение 6 към Условията за кандидатстване, се разбират всички дейности, включващи напр. подготовка за повторна употреба и/или рециклиране, и/или други дейности за преработка на изделията/материалите, посочени в разглеждания критерий, след като те вече са били употребени съгласно предназначението им. Определения за „подготовка за повторна употреба”, както и за „рециклиране” са представени в Приложение 10 към Условията за кандидатстване. Следва да се има предвид, че кандидатът задължително следва да може да удостовери, че описаните в запитването батерии реално вече са излезли от употреба и че без последващи действия те не могат да бъдат използвани за основната си или други цели. Допълнително, моля запознайте се с разясненията на Въпроси № 4; № 13; № 41; № 169; № 230; № 249, т. 3.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		Моля да потвърдите: 1. Осигуряват ли придобиваните по проекта активи за диагностика, изпитване, сортиране, балансиране и възстановяване на такива батерии въвеждането на зелена технология по критерий I.3, въпреки че батериите не са отпадъци? 2. Изисква ли критерий I.3 входящите продукти да имат статут на отпадък, или е достатъчно да са излезли от употреба при собственика си?	
267.	18.10.2026 г.	Здравейте, във връзка с въпроси и отговори 169 и 200, моля да отговорите еднозначно на следните въпроси без препращане към предходни въпроси и отговори, тъй като последното обърква , а не изяснява следната сложна материя: 1.Един актив въвежда кръгов модел Намаляване на използваните суровини от Направление 2) Оптимизиране използването на суровини. Чрез актива ще бъдат намалени използваните суровини за производството на нова продукция. Тоест активът става допустим на база идентичност с допустим кръгов модел. Моля да потвърдите, че ако СЪС СЪЩИЯ АКТИВ се аргументира убедително И преработка на излезли от употреба материали от строителството, ще бъдат присъдени 5т. по Критерий I.3 от методиката за оценка. /Активът ще се използва САМО ЗА ЦЕЛИТЕ ОПИСАНИ В ПРОЕКТА, но те ще бъдат две - 1. намаляване на суровините на единица нова продукция и 2. преработка на излезли от употреба материали от строителството. 2. При условие, че АКТИВЪТ от моя въпрос 1 Е ДОПУСТИМ НА БАЗА КРЪГОВ МОДЕЛ НЕСВЪРЗАН С ПРЕРАБОТКАТА, необходимо ли е обосноваването на втори кръгов модел относно преработка на излезли от употреба материали от строителството с този актив, за да бъдат присъдени 5т. по Критерий I.3 или е	1. Посоченото по т. 1 в запитването (а именно „ще бъдат намалени използваните суровини за производството на нова продукция“) не би следвало да може да се разглежда като допустим кръгов модел доколкото не е приложимо да се отчита намаляване на използваните суровини в случаите на ново производство, доколкото не е налице изходна база за сравнение. В тази връзка, в бележка под линия № 46 от Условията за кандидатстване, е уточнено, че за целите на процедурата „съществуващ продукт/услуга” е продукт/услуга, който/която предприятието-кандидат вече произвежда/предоставя към момента на кандидатстване. Обръщаме внимание, че посоченият в запитването Критерий I.3 е част от критериите за техническа и финансова оценка на проектните предложения (представени в Приложение 6), а не критерий за допустимост на проектите по процедурата. В този смисъл, съответствието с разглеждания критерий **няма задължителен характер**. Допълнително, извън контекста на отправеното запитване, уточняваме, че е допустимо прилагането на повече от един кръгов модел с един и същи актив при условие, че е представена нужната информация във формуляра за кандидатстване, която да съдържа ясна обосновка за посоченото. В конкретния случай и предвид липсата на увереност, че с описания в запитването актив се постига намаляване на използването на суровини, не може да се потвърди, че изискването ще се счита за спазено. 2., 3. и 4. Представената в запитването информация не дава яснота какви активи ще се придобиват и какво ще се постигне като ефект от тях, за да може да се даде ясен и конкретен отговор. Отговорност и преценка на кандидата е да определи и докаже съответствието на предвидената инвестиция с един или повече от

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		достатъчна реалистична и убедителна обосновка в Раздел 9.4 от Формуляра? 3.Ако е необходимо въвеждане на втори кръгов модел по моя въпрос 2, моля потвърдете, че: Хипотеза:"Придобитите активи извършват само предварителна обработка – например разглобяване, раздробяване, рязане, сортиране, сепариране, почистване или друга подготовка, а последващата преработка/рециклиране се извършва от друго предприятие" въвежда кръгов модел от Направление 4) Производство/предоставяне на устойчиви продукти/услуги: - увеличаване на възможностите за разглобяване в края на жизнения цикъл с цел улесняване на рециклирането. 4. Във връзка с отговора Ви на въпр. 41, моля потвърдете, че разглобяване, раздробяване, рязане, сортиране, сепариране, почистване или друга подготовка на излезли от употреба материали от строителството и предаване за рециклиране на друго предприятие СЕ СЧИТА за „Принос на проекта за преработка на излезли от употреба продукти” по Критерий I.3 , тъй като е дейност в обсега на подготовка за рециклиране.	допустимите кръгови модели съгласно т. 13.1. от Условията за кандидатстване, като съобрази и отчете спецификата на своята дейност. Информацията в поле № 4 от раздел „Допълнителна информация необходима за оценка на проектното предложение“ от Формуляра за кандидатстване е по желание на кандидатите и се отнася до оценката по критерий I.3. „Принос на проекта за преработка на излезли от употреба продукти.“ Обръщаме внимание, че съгласно КИД-2025 дейности по натрошаване, почистване и сортиране на други отпадъци (например строителни отпадъци), с цел повторно оползотворяване (от трети страни) попада в рамките на недопустимия по процедурата раздел Е 38. Допълнително, относно разграничението с раздел 38 моля, запознайте се с разяснението на Въпрос № 23.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
268.	18.10.2026 г.	Относно: Процедура BG16RFPR001-2.003 „Въвеждане на зелени технологии в МСП“ Предприятие с основна дейност търговия на едро планира инвестиция в нов складово-логистичен обект. В текущата си дейност използва значителни количества картонени опаковки и стреч-фолио и генерира отпадъци от тях. Предвижда се въвеждане на нов кръгов модел чрез многократни транспортни опаковки, свързано оборудване и специализиран софтуер за тяхното проследяване и управление. Молим за разяснение по следните въпроси: 1. Допустим ли е по процедурата кръгов модел, при който предприятие от сектор G „Търговия“ заменя част от използваните еднократни картонени и пластмасови транспортни опаковки с многократни опаковки и чрез това доказуемо намалява количеството използвани опаковъчни материали и образуваните отпадъци на единица предоставена услуга? 2. Допустимо ли е ефектът да се доказва чрез относителни показатели като kg стреч-фолио, kg картон или kg отпадък на 1 000 експедиции/клиентски доставки, когато данните могат да бъдат удостоверени чрез счетоводни, ERP/WMS и други надеждни документи? 3. Могат ли като допустими разходи да бъдат включени многократните транспортни опаковки, специализирано оборудване и вътрешноскладова техника, когато всеки актив е пряко необходим за функционирането на кръговия модел и не представлява само обикновена подмяна на съществуващо оборудване? 4. Допустим ли е специализиран WMS/софтуерен модул за проследяване на многократните опаковки, обратната логистика, броя цикли на употреба, използваните ресурси и образуваните отпадъци, когато този софтуер е необходим за функционирането и отчитането на заявения кръгов модел? 5. Когато инвестицията се реализира в нов складово-логистичен обект без собствена историческа база, допустимо ли е базовото състояние „преди инвестицията“ да бъде определено въз основа на	1. Сектор G „Търговия“ е допустим за кандидатстване по процедурата при спазване на всички останали изисквания по процедурата. Относно прилагането на кръговия модел от Направление 3) Ограничаване използването на опаковки съгласно т. 13.1 от Условията за кандидатстване - „елиминиране или намаляване използването на опаковки (вкл. от пластмаса) или заместване на опаковките (вкл. от пластмаса) с по-екологични варианти (биоразградими, компостируеми, рециклируеми, за многократна употреба или друг вид „зелени” опаковки)“, моля запознайте се с разясненията на Въпроси № 24; № 63, /Въпрос 14/; № 170; № 257. Допълнително, определението за „продукти за многократна употреба” се съдържа в дефиницията за „продукти и опаковки за многократна употреба“, представена в Приложение 10. Съгласно бележка под линия № 57 кръговият модел не включва заместването на опаковка/и (вкл. от пластмаса) с такива за многократна употреба, но включващи в състава си опасни вещества и/или пластмаса. 2. Представянето на относителни показатели за резултат е принципно допустимо като отговорност на кандидата е да формулира количествени резултати, които в най-пълна степен да съответстват на посочения кръгов модел, който ще се прилага чрез въвежданите по проекта зелени технологии в дейността на предприятието. Кандидатът следва да прецени какви са най-подходящите приложими доказателства за удостоверяване на намаляване използването на опаковки, като се има предвид посоченото в Приложение 8 от Условията за кандидатстване. Допълнително, моля запознайте се с разяснението на Въпрос № 24, т. 2. 3. Съгласно т. 14.2. от Условията за кандидатстване единствените допустими разходи за ДМА са тези за придобиване на **машини, съоръжения и оборудване, представляващи дълготрайни материални активи (ДМА), необходими за въвеждането на зелени технологии за прилагане на кръгови модели в предприятието.** С оглед посоченото „многократните транспортни опаковки“, цитирани в запитването, не би следвало да попадат в обхвата на горепосочените допустими разходи. Допълнително в контекста на запитването, в т. 13.1. от Условията за кандидатстване е посочено, че в раздел „План за изпълнение/дейности по проекта” от Формуляра за кандидатстване следва задължително да се опише дейността по начин, който да е видно **съответната**

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		данните от съществуващия склад на същото предприятие, ако след реализиране на проекта дейността бъде преместена в новия обект?	**машина/съоръжение/оборудване (представляващи ДМА),** предвидени за придобиване по проекта, **осигурява въвеждането на избрания кръгов модел.** 4. Предвид отговора на въпрос 3 по-горе и доколкото липсва яснота чрез какви активи и по какъв начин ще се въвежда допустим кръгов модел по процедурата, не може да се потвърди връзката и съответно допустимостта на посочения в запитването „WMS/софтуерен модул". В случай че същият няма пряко отношение към въвеждания кръговия модел и не допринася за постигане на очакваните резултати, не би следвало да се счита за допустим. Допълнително моля, запознайте се с разясненията на Въпроси № 11, № 26, № 29, № 72 и № 236. 5. Във връзка с посочената хипотеза в запитването е необходимо да се представят данни, удостоверяващи количествата на генерираните отпадъци преди и след реализацията на дейността. В случаите, когато удостоверяването на изходните данни не е свързано с конкретна локация, а е на база, например, на отчетни документи, отчитащи обема на реализираната продукция/генерираните от нея отпадъци и др. под., то подобна промяна би била допустима. Отговорност на кандидата е да прецени доколкото промяна в локацията на своята дейност ще позволи сравняване на положението пред и след и ще е налице съпоставимост на данните, без да са налице обстоятелства, които, при равни други условия, да влияят на тяхното отчитане. Обръщаме внимание, че инвестицията следва да отговаря на условията и изискванията на избрания режим на помощ по Елемент I съгласно т. 16 от Условията за кандидатстване - „регионална инвестиционна помощ" съгласно чл. 13 и чл. 14 от Регламент (ЕС) № 651/2014 на Комисията от 17 юни 2014 година **или** „минимална помощ" (de minimis) съгласно Регламент (ЕС) № 2023/2831 на Комисията от 13 декември 2023 г. В тази връзка, моля запознайте се с разясненията на Въпроси № 130, т. 2 и т. 3; № 153, т. 1; № 177, т. 1 и т. 2 и № 187. Допълнително, уточняваме че доказването на резултати от прилагането конкретен кръгов модел съгласно т. 13.1. от Условията (в т.ч. посочения по т. 1 и т. 2. от запитването), е отговорност на кандидата като се има предвид посоченото в Приложение 8 от Условията за кандидатстване.
269.	18.10.2026 г.	Уважаеми дами и господа, Във връзка с подготовката на проектно предложение по процедура „Въвеждане на зелени технологии в МСП", моля за Вашето	1. и 2. Съгласно т. 14.2 от Условията за кандидатстване, по процедурата са допустими разходите за придобиване на машини, съоръжения и оборудване, представляващи дълготрайни материални активи (ДМА), които са необходими за въвеждането на зелени технологии за прилагане на един или повече от

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		официално становище и разяснения по следните казуси, касаещи допустимостта на два дълготрайни материални актива (ДМА) 1. Относно допустимостта на Автоматизирана екологична машина за миене на мастилени вани към кръгов модел „Намаляване на количеството отпадъчни води“ • Настоящо състояние: При смяна на производствените поръчки за флексопечат на полимерни опаковки се налага регулярно почистване на мастилните вани и компоненти на печатните машини. Към момента процесът се извършва изцяло ръчно, което генерира замърсени производствени отпадъчни води и води до значителни престои, ограничаващи капацитета на съществуващите линии. • Технологично решение и кръгов принос: Планира се придобиване на автоматизирана машина, работеща в напълно затворен контур с вградена система за рециркулация, филтрация и многократно преизползване на почистващия разтвор. Чрез автоматично механично отделяне и утаяване на мастилените остатъци и твърдите пигменти в обособен контейнер, технологията напълно предотвратява генерирането и изхвърлянето на замърсени производствени отпадъчни води на единица произведена продукция. Автоматизацията същевременно съкращава времето за пренастройка (set-up time) и директно увеличава производствения капацитет на печатния цех. • Въпрос 1.Допустим разход ли е за придобиване по Елемент I описаната Автоматизирана машина за миене, предвид че нейният функционален принос води до измеримо технологично намаляване/елиминиране на производствените отпадъчни води на единица съществуващ продукт 2. Относно допустимостта на Иновативна вакуумна пиролизна пещ към кръгов модел „Намаляване на образуваните производствени отпадъци на единица произведена продукция“ • Настоящо състояние: При екструзията на многослойни полиамидни ръкави/обвивки по екструзионните глави и шнекове се натрупва нагар от термоустойчивия полимер. Този нагар нарушава	допустимите кръгови модели, посочени в т. 13.1 „Допустими дейности” от Условията за кандидатстване. В тази връзка и единствено на база информацията в запитването, посочените активи биха могли да бъдат допустими при спазване на всички останали изисквания по процедурата, като окончателното решение за допустимостта ще бъде взето от оценителната комисия. Допълнително, в поле „Резултат” от раздел „План за изпълнение/дейности по проекта” във Формуляра за кандидатстване, кандидатите следва да посочат конкретни количествени и/или качествени резултати от изпълнението на дейността съобразно спецификата на всяко индивидуално проектно предложение. Отговорност на кандидата е да формулира количествени и/или качествени резултати в зависимост и в съответствие с избрания/те кръгов/и модел/и, които ще се прилагат чрез въвежданите по проекта зелени технологии в дейността на предприятието. В т. 13.1. от Условията за кандидатстване са посочени примери в тази насока. Примерни документални доказателства за отчитане на постигнатите резултати са представени в Приложение 8 – Описание на приложимите индикатори за краен продукт и за резултат, приложими за процедурата. Изпълнението на очакваните резултати от дейността ще бъде проследявано на етап изпълнение.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		ламинарния поток на стопилката, което води до дефекти, вариации в дебелината на балона и накъсвания. Това принуждава предприятието да генерира големи количества технологичен пластмасов отпадък (макулатура от първична суровина – полиамид) по време на регулярните настройки и пускане на линиите след почистване по конвенционални методи. • Технологично решение и кръгов принос: Въвежда се изцяло нов процес на безхимическо термично почистване (деполимеризация) под вакуум при температура до 480°C. Перфектно почистените реологични канали на екструзионния инструмент осигурява равномерен поток на полимера още при самия старт. Това елиминира появата на дефекти в балона и директно намалява количеството образуван пластмасов производствен отпадък от първична суровина (полиамид) на единица годен краен продукт. Процесът съкращава времето за техническа поддръжка и увеличава общото ефективно работно време (OEE) на екструдерните линии. • Въпрос 2. Допустима ли е за финансиране по Елемент I иновативната Вакуумна пиролизна пещ, тъй като нейният внедрен технологичен ефект води до измеримо намаляване на образуваните производствени отпадъци от първични суровини (полиамид) на единица произведена продукция в съответствие с дефинициите за „суровини" в Приложение 10? Благодаря предварително за предоставените разяснения.	
270.	19.10.2026 г.	Относно: Определението за „алтернативни суровини" (Приложение 10) и критерий I.2 – лепила без формалдехид Уважаеми госпожи и господа, Предприятие с основна дейност по код 31.00 „Производство на мебели" влага в производството си ПДЧ и МДФ, произведени с карбамидоформалдехидна смола. С активите по проекта предприятието ще произвежда слепени плоскости от масивна дървесина и с тях ще замести част от ПДЧ и МДФ. Плоскостите ще се слепват с лепило, което не съдържа формалдехид и не е класифицирано като опасно по Регламент (ЕО) № 1272/2008.	За постигане на кръговия модел „заместване или намаляване на употребата на опасни вещества чрез използването на алтернативни суровини" следва да се има предвид определението, представено в Приложение 10 за „алтернативни суровини" – суровини, които не представляват и не включват в състава си опасни вещества и/или пластмаса, и/или други суровини на фосилна основа, и/или ресурси, които не са възобновими. В тази връзка отговорност на кандидата е да прецени доколко двата варианта на лепило, посочени в запитването отговарят на определението за алтернативна суровина. Примерни документални доказателства за отчитане на постигнатите резултати са представени в Приложение 8 – Описание на приложимите индикатори за краен продукт и за резултат, приложими за процедурата. Изпълнението на очакваните

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		Лепилото е малка част от масата на плоскостта. Разглеждаме два варианта на лепилото: (а) на основата на поливинилацетатна дисперсия, т.е. с компонент на фосилна основа; (б) на биологична основа (например на основата на нишесте, растителни протеини, лигнин или танини). Считат ли се ПДЧ и МДФ, произведени с карбамидоформалдехидна смола, за „суровини, съдържащи опасни вещества" по смисъла на кръговия модел „заместване или намаляване на употребата на опасни вещества (вкл. суровини, съдържащи опасни вещества) чрез използването на алтернативни суровини", предвид че формалдехидът има хармонизирана класификация Carc. 1B (H350) в Приложение VI към Регламент (ЕО) № 1272/2008? Плочите са изделия и за тях не се издава информационен лист за безопасност. Достатъчни ли са тогава като доказателство техническият лист или декларацията на производителя на плочите, в които е посочено свързващото вещество? Съгласно разяснението по Въпрос № 201, т. 4.1 лепилото, което остава трайно в изделието, може да представлява суровина. В тази връзка: 2.1. Изпълнен ли е кръговият модел при вариант (а), когато лепилото не съдържа формалдехид и не е класифицирано като опасно, но съдържа компонент на фосилна основа, при положение че опасното вещество в заместваната суровина (ПДЧ/МДФ) отпада, а основната суровина в новите плоскости е масивна дървесина? Различава ли се този случай от хипотезата по Въпрос № 218, т. 3.2, в която придобитият актив въвежда нов материал, който сам е на фосилна основа и съдържа пластмаса? 2.2. При вариант (б): отговаря ли на определението за „алтернативни суровини" лепило на биологична основа, което съдържа в малко количество и синтетични съставки (например омрежител или консервант)? Или лепилото не трябва да съдържа никакви съставки на фосилна основа? 2.3. Считат ли се за „пластмаса" по смисъла на Приложение 10 химически модифицираните естествени полимери в лепилото	резултати от дейността ще бъде проследявано на етап изпълнение. Същото се отнася и до доказването на вида на алтернативните суровини, които заместват опасни вещества. Допълнително, във връзка с т. 2.4 от отправеното запитване, уточняваме, че посочените от Вас информационен лист за безопасност и декларация от производителя за съдържанието на биологична основа представляват доказателствени документи, потвърждаващи съответствието с описания кръгов модел. Моля, запознайте се с разясненията по Въпроси № 117, № 121, № 149, № 172, № 186, № 201, т. 4, № 213, № 218.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		(например модифицирано нишесте), предвид че лепилото не функционира като основен структурен компонент на крайния продукт? 2.4. С какви документи се доказва биологичният произход на лепилото? Достатъчни ли са информационният лист за безопасност и декларация на производителя за съдържанието на биологична основа, или е необходим сертификат (например по БДС EN 16785-1)? Предварително благодарим за разясненията. С уважение,	
271.	19.10.2026 г.	Уважаеми госпожи и господа, Във връзка с процедура № BG16RFPR001-2.003 „Въвеждане на зелени технологии в МСП“, молим за разяснение относно критерий 3 „Принос на проекта за преработка на излезли от употреба продукти“ от Критериите и методологията за оценка на проектни предложения. С кои от допустимите по процедурата кръгови модели следва да бъде свързана инвестицията, за да получи точки по този критерий? Възможно ли е присъждането на точки при въвеждане на някой от следните модели, когато инвестицията се отнася до посочените в критерия категории излезли от употреба продукти: • „подготовка за повторна употреба и/или рециклиране, и/или други дейности за преработка на отпадъци и последващото им влагане като суровина в производствени процеси/процеси по предоставяне на услуги“; • „влагане на остатъчни суровини и/или рециклирани суровини при производството/предоставянето на продукти/услуги“; • „осигуряване на възможности за повторна или многократна употреба на продукти, вкл. чрез пълно функционално възстановяване на продукти/и след края на тяхната употреба или чрез въвеждането на модела „продукт като услуга” и др.“;	Обръщаме внимание, че посоченият в запитването Критерий I.3 е част от критериите за техническа и финансова оценка на проектните предложения (представени в Приложение 6), а не критерий за допустимост на проектите по процедурата. В този смисъл, съответствието с разглеждания критерий няма задължителен характер. Допълнително, моля запознайте се с разясненията на Въпроси № 4, № 13 т. 1.3 и т. 1.4, № 41, № 123, № 159, № 185, № 201, т. 3, № 230.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		• „осигуряване на възможности за модернизация/поправка – ремонт/подмяна на повредени части и/или компоненти, и др. с цел увеличаване на дълготрайността на употреба"? Моля да уточните при кои от изброените модели дейностите могат да се приемат за „преработка" по смисъла на критерий 3. Благодарим предварително за предоставеното разяснение.	
272.	19.10.2026 г.	Уважаеми дами и господа, Във връзка с процедура BG16RFPR001-2.003 „Въвеждане на зелени технологии в МСП" молим за следните разяснения: Въпрос 1. Предприятие с основна дейност търговия с климатична и отоплителна техника (КИД-2025 46.43/47.54) и монтаж на климатични инсталации (43.22) извършва гаранционно и следгаранционно обслужване на продаваните уреди на обектите на клиентите. Рекламираните, върнатите и демонтираните уреди понастоящем се бракуват или връщат на доставчика. Предприятието предвижда да създаде в собствения си склад сервизен център за функционално възстановяване, ремонт, изпитване и разглобяване на излезли от употреба климатици с цел повторното им пускане на пазара и влагане на извлечените компоненти в собствените ремонтни услуги. 1) Допустимо ли е да се заяви подкрепа за нов за кандидата код 95.22 (или 33.12) като „услуги, свързани с осигуряване на дълготрайност на продукти, вече предлагани от кандидата" по т. 11.1, подт. 5) от Условията за кандидатстване? 2) Ще се счита ли това за въвеждане на нов кръгов модел, а не за разширяване на съществуващ, по смисъла на разяснението по Въпрос № 151, предвид че понастоящем уредите не се възстановяват? 3) Може ли подобна инвестиция да отговаря на Критерий I.3 по отношение на „електроника и електрическо оборудване"? Въпрос 2. Предприятието зарежда хладилен агент (напр. R32, R410A), отговарящ на определението за „опасни вещества" по Приложение 10, в системите на клиентите като част от предоставяната услуга. Предвижда се придобиване на оборудване за	Въпрос № 1 1. и 2. Предвид представената информация в запитването, касаеща осъществяването и понастоящем на гаранционно и следгаранционно обслужване, следва да се прецени доколко заявените активи са свързани с въвеждане на допустим нов кръгов модел или с разширяване обхвата на вече съществуващ такъв. В тази връзка, в случай че е приложим един от кръговите модели от Направление 4 съгласно т. 13.1. от Условията, а именно: - осигуряване на възможности за повторна или многократна употреба на продукти, вкл. чрез пълно функционално възстановяване на продукти/и след края на тяхната употреба или чрез въвеждането на модела „продукт като услуга" и др., и/или - осигуряване на възможности за модернизация/поправка – ремонт/подмяна на повредени части и/или компоненти, и др. с цел увеличаване на дълготрайността на употреба, и избраният кръгов модел ще се въвежда за първи път в дейността на кандидата чрез предвидената инвестиция по проекта, посоченото в запитването би било допустимо. Обръщаме внимание, че коректното определяне на кода на дейността, за която се кандидатства, е отговорност на кандидатите, като в т. 11.1 от Условията изрично е посочено, че „преди подаване на проектните предложения, на всички кандидати се препоръчва да извършат предварителна проверка за точния четиризначен код на основната или допълнителната икономическа дейност, за която кандидатстват съгласно КИД-2025 въз основа на данни от НСИ за 2025 г., или ако е приложимо – проверка на точния нов за кандидата четиризначен код на икономическата дейност съгласно КИД-2025, за която заявяват подкрепа". Допълнително в бележка под линия 28 в същия раздел от Условията е посочено, че: „При необходимост кандидатите трябва да се обърнат към НСИ, както и да се

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		извличане, анализ и пречистване на хладилен агент от демонтирани и ремонтирани уреди и повторното му влагане в собствените услуги, което ще намали количеството закупуван нов агент на единица услуга. 1) Счита ли се хладилният агент за „суровина" по смисъла на Приложение 10 и разяснението по Въпрос № 117, т. 2? 2) Може ли инвестицията да се отнесе към кръговия модел „заместване или намаляване на употребата на опасни вещества" и към Критерий I.2, когато е налице само намаляване на употребата на нов агент? 3) Потвърждавате ли, че когато пречистването на агента е етап от собствената услуга, а не отделна приходна дейност, проектът не попада в ограничението за раздели 38 и 39 от КИД-2025 (съгласно разяснението по Въпрос № 23)? Въпрос 3. Във връзка с примера в разяснението по Въпрос № 167, предприятието предвижда да предоставя възстановени от него климатици за ползване срещу месечно заплащане, като запазва собствеността си върху тях и осигурява профилактиката, ремонта и обратното им приемане. По проекта не се предвижда придобиване на самите уреди, а само на оборудване за възстановяване и изпитване и на софтуер за дистанционен мониторинг и диагностика. 1) Допустими ли са посочените активи за въвеждане на модела „продукт като услуга"? 2) Необходимо ли е услугата да се извършва в отделен код на икономическа дейност (напр. 77.xx), или може да се включи в кода, за който се заявява подкрепа по проекта? С уважение,	запознаят с Методологията за определяне на код на основна и допълнителна икономическа дейност по КИД-2025 (Приложение 12)". 3. Излезли от употреба климатици, посочени в запитването се отнасят до категорията електроника и електрическо оборудване, доколкото „електрическо и електронно оборудване" е оборудване, което е зависимо от електрически ток или електромагнитни полета, за да функционира правилно. Във връзка с оценката на проектните предложения по Критерий I.3 „Принос на проекта за преработка на излезли от употреба продукти" (съгласно Приложение 6 към Условията), моля запознайте се разясненията на Въпрос № 4, Въпрос № 13, т. 1.3 и 1.4, Въпрос № 41 и Въпрос № 159. Окончателното решение относно допустимостта на проекта ще бъде взето от Оценителната комисия, която ще разполага с цялата необходима информация за кандидата и за проектното предложение. Въпрос № 2, т. 1, т. 2 и т. 3 Моля, запознайте се с разяснението по Въпроси № 117 и № 149. Въпрос № 3 1. Следва да се има предвид, че за да бъдат допустими разходите за въвеждане на модела „продукта като услуга", същите следва да са пряко свързани с осигуряване на процеса по нейното предоставяне. В тази връзка описаното в запитването „оборудване за възстановяване и изпитване и на софтуер за дистанционен мониторинг и диагностика" би могло да бъде допустимо при спазване на всички останали изисквания по процедурата, вкл. тези за въвеждане на кръговия модел „продукт като услуга" като окончателното решение за допустимостта ще бъде взето от оценителната комисия. Допълнително, моля запознайте се с разяснението на Въпроси № 153, т. 2 и № 233. 2. Условията за кандидатстване не поставят изискване за задължително стартиране на нов код на икономическа дейност, за да е възможно прилагането на модела „продукт като услуга" като заявяването на подкрепа за нов за кандидата код на икономическа дейност съгласно КИД-2025, в рамките на който предприятието ще предоставя услуги, свързани с осигуряване на дълготрайност

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
			на продукти/услуги, вече произвеждани/предлагани от кандидата, е една от възможните опции. В тази връзка, уточняваме, че коректното определяне на кода на дейността, за която се кандидатства, е отговорност на кандидатите, като при необходимост те могат да се обърнат към НСИ, както и да се запознаят с Методологията за определяне на код на основна и допълнителна икономическа дейност по КИД-2025 (Приложение 12). Допълнително, моля запознайте се с разяснението на Въпроси № 12, т. 1.1., т. 1.2. и т. 1.3., № 70, т. 6 и т. 7.
273.	19.10.2026 г.	Във връзка с подготовката на проектно предложение по процедура „Въвеждане на зелени технологии в МСП“, моля за Вашето официално становище и разяснение по следния казус. Нашето намерение е да внедрим нова, екологична и зелена технология , чрез която да преминем от производство на системи с флуорирани парникови газове (фреон R410A) към изцяло ново производство на машини, работещи с естествен хладилен агент R290 (Пропан). За целта предвиждаме да закупим дълготрайни материални активи (машини и оборудване за производствената ни линия), които са технологично необходими за безопасната работа, пълненето с естествен хладилен агент R290 (Пропан), съобразно изискванията за експлозия и безопасност. В тази връзка, моля за Вашия отговор на следните въпроси: 1. Допустими по процедурата ли са разходи за придобиване на машини и оборудване (ДМА), които ще се използват в нашето предприятие за преминаване към нова, екологична и зелена технология (преход от производство на конвенционални продукти към продукти, използващи естествени и щадящи околната среда агенти като R290)? 2. Счита ли се подобна инвестиция в собствената производствена база за въвеждане на нова, екологична и зелена технология и „кръгов	Моля, запознайте се с разяснението по Въпроси № 117, № 149 и № 272 /Въпрос № 2/.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		модел за производство и потребление“ съгласно насоките на процедурата? Предварително благодаря за Вашия отговор.	
274.	19.10.2026 г.	Здравейте! Моля за допълнително разяснение по следните въпроси: Въпрос 1 Кандидатът произвежда заварени метални конструкции, които боядисва. Преди боядисване повърхността на изделията се почиства и обезмаслява ръчно с разредител, съдържащ опасни вещества съгласно информационния лист за безопасност. Разредителят се използва единствено в част от производствения процес - подготовка на повърхността на произвежданите изделия преди боядисване. Кандидатът предвижда закупуване на ДМА - камера за бластиране, с която подготовката на повърхността ще се извършва механично и употребата на разредител за почистване ще отпадне изцяло. Във връзка и с разяснението по Въпрос № 117 моля да потвърдите: 1. Разредителят, използван за подготовка на повърхността на произвежданите изделия, счита ли се за „суровина“ по смисъла на Приложение 10 към Условията за кандидатстване? 2. Пълното отпадане на употребата на разредителя в резултат на инвестицията изпълнява ли кръговия модел „заместване или намаляване на употребата на опасни вещества“ и съответния Критерий I.2 от „КРИТЕРИИ ЗА ТЕХНИЧЕСКА И ФИНАНСОВА ОЦЕНКА“? Въпрос 2 Кандидатът предвижда да придобие ДМА - лазер за рязане на тръби, и отделно като самостоятелен ДНА, софтуер за 3D проектиране на тръбни детайли и съединения. Чрез софтуера тръбните възли ще се преконструират със самозаключващи се съединения, при което се намалява количеството вложен материал на единица изделие и отпада последващата механична обработка. Резултатът ще се измерва в кг вложен материал на изделие преди и след инвестицията. Изделията са: (а) собствени продукти на кандидата; (б) продукти,	Въпрос № 1: 1. Определението за „суровини”, посочено в Приложение 10 към Условията за кандидатстване е следното: „Всички материали, **които се влагат за производството**/предоставянето **на даден краен продукт**/услуга на предприятието-кандидат, с изключение на материалите за осигуряване на експлоатацията /техническата изправност /поддръжката на машини, съоръжения, оборудване за производство/предоставяне на продукти/услуги.“ В тази връзка посоченият в запитването „разредителят, използван за подготовка на повърхността на произвежданите изделия“ би могъл да се включва в горецитираното определение. 2. Моля, запознайте се с разяснението на Въпрос № 117. Въпрос № 2, т. 1 и т. 2. Моля, запознайте се с разясненията на Въпроси № 42; № 72; № 87; № 138; 141, т. III, № 202, т. 4; № 245, т. 3. Въпрос № 3, т. 1 и т. 2. Както е посочено в разяснението на Въпрос № 41, под „преработка на излезли от употреба продукти” в контекста на Критерий I.3 „Принос на проекта за преработка на излезли от употреба продукти” съгласно Приложение 6 към Условията за кандидатстване, се разбират всички дейности, включващи напр. подготовка за повторна употреба и/или рециклиране, и/или други дейности за преработка на изделията/материалите, посочени в разглеждания критерий, след като те вече са били употребени съгласно предназначението им. Определения за „подготовка за повторна употреба”, както и за „рециклиране” са представени в Приложение 10 към Условията за кандидатстване. Допълнително, моля запознайте се с разясненията на Въпроси № 4; № 13; № 169; № 230; № 249, т. 3.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		чиято конструкция се разработва от кандидата по функционални изисквания на клиента. Моля да потвърдите: 1. Прилагането на софтуера за проектиране при изделията по (а) и (б) изпълнява ли изискването инвестицията да се прилага в етапа „Проектиране/дизайн" по Критерий I.1 от „КРИТЕРИИ ЗА ТЕХНИЧЕСКА И ФИНАНСОВА ОЦЕНКА"? 2. Допустимо ли е етап „Проектиране/дизайн" да се покрива от софтуера (ДНА), а етап „Производство" от лазера (ДМА), при обосновка на кръговия модел за всеки от тях, в съответствие с разяснението по Въпрос № 42? Въпрос 3 Кандидатът произвежда балансови тежести, представляващи стоманени кутии, запълнени с остатъчен метал. Предвижда да придобие ДМА - хидравлична ножица за метал, която ще се използва изключително за рязане на излезли от употреба стоманени материали от строителството и събарянето: армировъчна стомана, стоманени профили, релси от демонтирани кранови пътища и железопътни линии, приемани с документи за произход и код на отпадъка 17 04 05. Нарязаният материал ще се влага като пълнеж в произвежданите балансови тежести. Моля да потвърдите: 1. Рязането на тези материали с придобития актив за влагането им като пълнеж в собствен краен продукт представлява ли „преработка" по смисъла на Критерий I.3 от „КРИТЕРИИ ЗА ТЕХНИЧЕСКА И ФИНАНСОВА ОЦЕНКА"? 2. Посочените материали считат ли се за „материали от строителството" по смисъла на Критерий I.3?	
275.	19.10.2026 г.	Уважаеми госпожи и господа, Молим за разяснение относно критерий 1 „Степен на интегриране на въвежданите зелени технологии в етапите от жизнения цикъл на	Моля, запознайте се с разясненията на Въпроси № 42; № 72; № 87; № 138; 141, т. III, № 202, т. 4; № 245, т. 3.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		продуктите/услугите“ от Критериите и методологията за оценка на проектни предложения: Дружеството ни произвежда локум в рамките на КИД 10.82 „Производство на какао, шоколадови и захарни изделия“. По процедурата планираме придобиване на автоматизирана система за дозиране на суровини с включен специализиран софтуер за разработване и оптимизиране на рецептурите на продукта. Преди започване на същинското производство софтуерът ще позволява създаване и промяна на рецептури, определяне на количествата и съотношенията на съставките, предварително изчисляване на разхода на суровини и вода за килограм продукт и сравнение на варианти на рецептурата. Целта е да се избере състав, който осигурява необходимите характеристики и качество на съществуващия продукт при по-нисък разход на ресурси и намален риск от образуване на негодни смеси. Впоследствие разработената и избрана чрез софтуера рецептура ще се изпълнява чрез автоматично дозиране на суровините от системата, което ще оптимизира разхода на суровини в етапа на производство на продукта. Съгласно определението в методологията за оценка на проектни предложения, етапът на проектиране/дизайн обхваща дейностите преди същинското производство на продуктите. При наличие на описаните функции ще се приеме ли, че разработването и оптимизирането на рецептурите чрез софтуера представлява въвеждане на зелена технология в етап „Проектиране/дизайн на продуктите“ по критерий 1, когато чрез него се постига намаляване на количеството влагани суровини и намаляване на отпадъците от бракувани негодни смеси, генерирани при производството на единица съществуващ продукт? Ще се счита ли, че инвестицията осигурява въвеждане на зелена технология едновременно в етапите „Проектиране/дизайн на продуктите“ и „Производство на продуктите“ за целите на присъждане на 10 точки по критерий 1, когато софтуерът за разработване и оптимизиране на рецептурите и оборудването за	

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		автоматично дозиране на суровините по избраната рецептура са компоненти на една интегрирана система? Благодарим предварително за предоставеното разяснение.	
276.	19.10.2026 г.	Допустимост на електрическа автовишка по процедура „Въвеждане на зелени технологии в МСП“ Здравейте, Дружеството ни извършва професионално почистване на стъклени фасади, прозорци и други повърхности на сгради. При изпълнение на част от услугите използваме автовишка с дизелово задвижване, която наемаме от външен доставчик. С оглед намаляване на емисиите от дейността, шума и въздействието върху околната среда, обмисляме закупуването на електрическа подемна платформа/автовишка, с която да заменим използваната до момента дизелова техника. Моля за разяснение по следните въпроси: 1. Може ли закупуването на изцяло електрическа автовишка или подемна платформа да се приеме за допустима инвестиция по процедурата, когато се обосновава с предоставяне на по-устойчива услуга в рамките на кръговия модел, предвиден в задължителния Елемент 1? 2. Достатъчно ли е инвестицията да замества техника с дизелов двигател и да води до намаляване на емисиите и шума, или е необходимо да се докаже изпълнение на допълнителни конкретни критерии, свързани с кръговата икономика и устойчивото предоставяне на услугата? 3. Какви конкретни резултати, показатели и доказателства следва да бъдат представени, за да се приеме, че електрическата подемна техника въвежда кръгов модел по смисъла на процедурата? 4. Ако електрическата платформа не може да се придвижва самостоятелно по обществената пътна мрежа и е необходимо да бъде транспортирана до обектите с ремарке или специализирано транспортно средство, допустими ли са разходите за закупуване на	1. и 2. Допустими по процедурата са само разходите за активи, които водят до въвеждане на зелени технологии за прилагане на кръговите модели, подробно посочени в т. 13.1 от Условията за кандидатстване. Следователно отговорност на кандидата е да прецени дали описаната в запитването инвестиция би имала принос към постигането на един или повече от посочени по-горе допустими по процедурата кръгови модели. В допълнение и предвид информацията в запитването, обръщаме внимание, че инвестиция, която води само до намаляване на емисиите и шума, не е допустима по процедурата. 3. Примерни документални доказателства за отчитане на постигнатите резултати са представени в Приложение 8 – Описание на приложимите индикатори за краен продукт и за резултат, приложими за процедурата. Изпълнението на очакваните резултати от дейността ще бъде проследявано на етап изпълнение. 4. Съгласно т. 13.2 и т. 14.3 от Условията за кандидатстване по процедурата не са допустими дейностите и съответно разходите за „закупуване или наемане на транспортни средства и съоръжения”, като определение за последните е представено в Приложение 10 към Условията.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		необходимото ремарке/транспортно средство, или те са изключени от допустимите разходи независимо от предназначението им? 5. Има ли значение дали техниката е самоходна електрическа платформа, електрическа автовишка върху автомобилно шаси или друг вид подемно съоръжение, при преценката за допустимост по процедурата? Моля за разяснения по въпросите и, ако е приложимо, за посочване на съответните текстове от Условията за кандидатстване и приложимите разяснения по процедурата. Целта на запитването е да установим предварително дали инвестицията може да бъде включена в проектното предложение като допустим разход и при какви условия. Благодаря предварително!	
277.	19.10.2026 г.	Относно: допустимост на проектно предложение по код 71.11 „Архитектурни дейности" по КИД-2025 за въвеждане на кръгов модел чрез преминаване от физически към дигитални 3D визуализации Уважаеми експерти, Моля за разяснение по следния казус във връзка с т. 11.1, т. 13.1, т. 13.2 и т. 14.2 от Условията за кандидатстване и с разясненията по въпроси № 11, № 72, № 181 и № 184. I. Фактическа обстановка 1. Кандидатът е [микро/малко] предприятие по смисъла на ЗМСП, регистрирано преди 31.12.2023 г., с основна икономическа дейност по код 71.11 „Архитектурни дейности" по КИД-2025, формираща над 20 % от нетните приходи от продажби за 2025 г. Проектът ще се изпълнява при режим „минимална помощ" (de minimis) по Елемент I, с място на изпълнение [град, община, област]. 2. Към момента, при предоставянето на всяка архитектурна услуга (идеен и технически проект, интериорен проект), представянето и съгласуването на решенията с възложителите се извършва чрез физически носители: архитектурни макети от картон, пенокартон,	1. Отговорност на кандидата е да определи и докаже съответствието на предвидената инвестиция с конкретния избран кръгов модел съгласно т. 13.1. от Условията за кандидатстване, като съобрази и отчете спецификата на своята дейност. В случай че в резултат на инвестицията по проекта кандидатът може да осигури и да докаже намаляване на количеството отпадък на единица услуга и/или намаляване на използваните суровини за предоставянето на единица съществуваща услуга, то посоченото в запитването би се считало за допустимо, при спазване на всички останали изисквания по процедурата. 2. В случай че „сървърът, графичните работни станции и VR оборудването", посочени в запитването, представляват зелена технология по смисъла на процедурата, т.е. допринасят за прилагане на избрания/ите кръгов/и модел/и, допустими съгласно т. 13.1. от Условията за кандидатстване, биха се считали за допустимо, при спазване на всички останали изисквания по процедурата. Във връзка с т. 1 и т. 2 по-горе, обръщаме внимание, че окончателното решение относно допустимостта на дейностите и разходите по проекта ще бъде взето от Оценителната комисия, която ще разполага с необходимата информация за кандидата и за проектното предложение. 3. Моля, запознайте се с разясненията на Въпроси № 11, т. 1, № 188, т. 2 и № 233, т. VII. 4. Моля, запознайте се с разяснението на Въпрос № 73, т. 6.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		полистирен, акрил и дървесни материали; разпечатки на чертежи и визуализации в големи формати (A0–A2) на хартия и фолио; презентационни табла; физически мостри на материали и настилки. Поради многократните корекции по всеки проект тези носители се изработват в няколко итерации, при което се образуват отпадъци (изрезки, негодни елементи, бракувани разпечатки) и се потребяват суровини (хартия, картон, пластмаса, тонер, лепила). По наши данни за [2025] г. на един проект се влагат средно около [X] кг материали и се образуват около [Y] кг отпадъци. 3. С инвестицията по проекта предвиждаме съгласуването с възложителите да се извършва чрез интерактивни 3D визуализации и виртуални разходки в реално време (вкл. с VR оборудване), при които всяка корекция се отразява дигитално, без изработване на нов физически носител. Целта е намаляване на количеството влагани суровини и образувани отпадъци на единица предоставена услуга (един архитектурен проект) с [Z] %, което ще бъде отчитано чрез [вътрешен регистър на вложените материали и образуваните отпадъци по проекти, фактури за материали и консумативи, протоколи за предаване на отпадъци]. 4. Предвидените за придобиване активи, използвани изключително в процеса по проектиране и предоставяне на архитектурната услуга (не за общи административни нужди), са: • ДМА: сървър (изчислителна система) за рендиране и обработка на 3D модели в реално време; графични работни станции за 3D моделиране; VR оборудване за виртуални разходки с възложителите; • ДНА: специализирано софтуерно решение за интерактивна 3D визуализация и дигитално съгласуване на проектни решения, разработено като персонализирано решение от външен изпълнител (с предаване на програмен код и бележки към изданието), както и лицензи за специализиран софтуер за 3D моделиране и рендиране, заприходени като ДНА, в рамките на тавана от 90 000 евро. II. Въпроси	5. Моля, запознайте се с разясненията на Въпроси № 42; № 72; № 87; № 138; 141, т. III, № 202, т. 4; № 245, т. 3.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		1. Правилно ли е разбирането, че така описаната инвестиция, при условие че кандидатът докаже количествено намаление на влаганите суровини и на образуваните отпадъци на единица предоставена архитектурна услуга, би се считала за въвеждане на зелена технология за прилагане на кръговите модели по т. 13.1, Направление 1 („намаляване на количеството образувани отпадъци при предоставянето на единица съществуваща услуга") и Направление 2 („намаляване на използваните суровини за предоставянето на единица съществуваща услуга"), по аналогия с разяснението по въпрос № 184? 2. Правилно ли е разбирането, че сървърът, графичните работни станции и VR оборудването по т. I.4 са допустими разходи за ДМА по т. 14.2, подт. 1), а не попадат в ограничението по т. 13.2 за „компютърно оборудване, софтуер и друго оборудване, предназначено за общи административни нужди", при условие че се използват единствено в процеса по проектиране и предоставяне на услугата, чрез който се въвежда кръговият модел? 3. Правилно ли е разбирането, че персонализираното софтуерно решение, разработено от външен изпълнител в съответствие с нуждите на предприятието, е допустим разход за ДНА по т. 14.2, подт. 2), при спазване на тавана от 90 000 евро общо за всички софтуери по проекта и на изискванията за програмен код и бележки към изданието? 4. В случай че софтуерното решение включва и модул за дистанционен достъп на възложителите до интерактивната визуализация (с цел отпадане на физическите носители при съгласуване), правилно ли е разбирането, че този модул е част от същия ДНА и е допустим, доколкото пряко допринася за посочените кръгови модели, и че не попада в ограничението по т. 13.2 относно активи, предоставяни посредством модела „продукт като услуга"? 5. За целите на критерий I.1 „Степен на интегриране на въвежданите зелени технологии в етапите от жизнения цикъл на продуктите/услугите", правилно ли е разбирането, че описаните активи се прилагат в етап 1) „Проектиране/дизайн на	

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		продуктите/услугите“ (3D моделиране и дигитално съгласуване на проектните решения) и в етап 2) „Производство/предоставяне на продуктите/услугите“ (представяне и предаване на услугата на възложителя чрез интерактивни визуализации)? Благодаря предварително за разяснението.	
278.	19.10.2026 г.	Здравейте, Съгласно т. 13.1, Направление 2) от Условията за кандидатстване, допустим кръгов модел е „намаляване на използваните суровини (включително пластмаса) за производството/предоставянето на единица съществуващ продукт/услуга (количеството суровини, влагани за производството/предоставянето на единица съществуващ продукт/услуга)“. Съгласно Приложение 10 „суровини“ са „всички материали, които се влагат за производството/предоставянето на даден краен продукт/услуга на предприятието-кандидат, с изключение на материалите за осигуряване на експлоатацията/техническата изправност/поддръжката на машини, съоръжения, оборудване“. В производствените процеси част от суровината, която се влага в продукта, обичайно се отделя при обработката (например когато облицовъчен материал се подава с надмярка, която след нанасянето и обработката се отрязва или при щанцоване на детайли от ламарина, или при струговане на детайли и т.н.), така че за производството на единица продукт се изразходва по-голямо количество суровина от това, което остава в него. Моля за потвърждение, че: 1. „Количеството суровини, влагани за производството на единица съществуващ продукт“ обхваща цялото количество суровина, изразходвано за производството на единица продукт, включително частта, която се отделя при обработката. 2. Въвеждането на зелена технология, чрез която за производството на единица продукт се изразходва по-малко количество от дадена суровина, при запазване на характеристиките на продукта, представлява прилагане на кръговия модел „намаляване	1. и 2. В случай че чрез новата технология, предвидена за придобиване по проекта, се постига по-малко количество суровини, влагани за производството/предоставянето на единица съществуващ продукт/услуга като се приведат съответните доказателства за това, би могло описаната хипотеза в запитването да се счита за допустима при спазване на всички останали изисквания по процедурата. Примерни документални доказателства за отчитане на постигнатите резултати са представени в Приложение 8 – Описание на приложимите индикатори за краен продукт и за резултат, приложими за процедурата. Изпълнението на очакваните резултати от дейността ще бъде проследявано на етап изпълнение. Допълнително, моля запознайте се с разясненията на Въпроси № 113, т. 1 и № 130, т. 7.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		на използваните суровини (включително пластмаса) за производството/предоставянето на единица съществуващ продукт/услуга“. Благодарим предварително!	
279.	19.10.2026 г.	Уважаеми госпожи и господа, Предприятие, което е класифицирано като малко и е с основен код на икономическа дейност по КИД-2025: 08.12 „Добив на трошен камък, чакъл и пясък; добив на глина и каолин“, планира да кандидатства по настоящата процедура с проектно предложение в режим на „Регионална инвестиционна помощ“. Инвестиционното намерение предвижда закупуването на иновативен верижен багер с хибридно задвижване, който ще бъде позициониран и ще оперира само и единствено на територията на конкретния стопански обект (кариерата) на фирмата. Чрез нея ще се внедри кръгов модел по Направление: „Подобряване на управлението на отпадъците“ чрез превенция и намаляване на реалното количество образувани производствени отпадъци на единица продукт. Във връзка с това, моля за Вашето официално разяснение по следните въпроси: 1. Допустим ли е за закупуване описаният дълготраен материален актив (верижен хибриден багер) по основния КИД на фирмата – 08.12, при условие че активът е пряко обвързан с въвеждането на кръгов модел за намаляване на производствените отпадъци в стопанския обект? 2. Тъй като активът ще работи автономно и единствено на територията на кариерата на кандидата за нуждите на производствения му процес, отговаря ли той на критериите за първоначална инвестиция в дълготраен актив по режим „Регионална инвестиционна помощ“?	1. Моля, запознайте се с разясненията на Въпроси № 25; № 37; № 116; № 139; № 224; № 235. 2. Моля, запознайте се с разясненията на Въпроси № 5, т. 2; № 115; № 153; № 177, № 201, т. 2.1 и т. 2.2; № 220.
280.	19.10.2026 г.	Здравейте,	При условие, че проектът ще се изпълнява при режим „регионална инвестиционна помощ”, следва да се има предвид, че всеки от предвидените за придобиване активи следва да представлява първоначална инвестиция в

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		Съгласно т. 14.2 от Условията за кандидатстване допустими са разходите за придобиване на ДНА, вкл. софтуери и лицензии, представляващи ДНА, необходими за въвеждането на зелени технологии за прилагане на кръгови модели в предприятието, а съгласно Приложение 10 първоначалната инвестиция може да бъде в материални и нематериални активи. Правилно ли е разбирането ни, че при избран режим „регионална инвестиционна помощ" специализиран софтуер, който се придобива по проекта като готово решение със самостоятелен лиценз, завежда се като отделен нематериален актив, въвежда в предприятието функционалност, с която то не е разполагало до момента, и чрез който се въвежда зелена технология за прилагане на кръгов модел, представлява нов нематериален актив и е допустим като част от първоначалната инвестиция по проекта, независимо от това, че за работата си използва налична в предприятието базова CAD софтуерна среда с общо предназначение?	цялостно ново решение. Компоненти/ части/ модули/ надстройки на съществуващ софтуер/оборудване няма да се считат за допустими. В случай, че описаният в запитването специализиран софтуер представлява първоначалната инвестиция в цялостно ново решение, то би могъл да бъде допустим при спазване на всички останали изисквания по процедурата. Допълнително, моля запознайте се с разясненията на Въпроси № 115 и № 220.
281.	19.10.2026 г.	Във връзка с разясненията по Въпроси № 117, № 213 и № 218 (т. 3.2): 1. Кандидат въвежда по Елемент I технология за нанасяне на прахово покритие / водоразредим лак или лепило / BPA-NI лак вместо покритие/лепило на разтворителна основа / лак със съдържание на BPA, като разтворителите / BPA / другото опасно вещество отпада напълно от процеса. Новият материал не е класифициран като опасен, но съдържа полимерно свързващо вещество (пластмаса на фосилна основа). Счита ли се кръговият модел „заместване или намаляване на употребата на опасни вещества (вкл. суровини, съдържащи опасни вещества) чрез използването на алтернативни суровини" за изпълнен при пълно отпадане на опасното вещество, когато остава или се въвежда полимерно покритие/лепило? 2. Прилага ли се определението за „алтернативни суровини" по Приложение 10 и когато опасното вещество отпада напълно (а не се замества)?	Моля, запознайте се с разяснението на Въпрос № 270, като и допълнително с разясненията по Въпроси № 117, № 121, № 149, № 172, № 186, № 201, т. 4, № 213, № 218.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		3. Променя ли се отговорът, когато и сегашният материал е полимерен, със същия вид свързващо вещество, и от процеса отпадат само разтворителите?	
282.	19.10.2026 г.	Във връзка с т. 11.2, подт. 2.3) и бележка под линия 38 от Условията за кандидатстване и разясненията по Въпроси № 33 (т. 1) и № 222: кандидат — средно предприятие с код по КИД-2025 C16.21 (≥ 20% от нетните приходи за 2025 г.), произвежда лепени масивни дървесни панели. Предвидените ДМА по Елемент I са технологична линия за обработка на изсушени дървесни ламели (разполовяване, паралелни чела, разцепване, измерване на влажността), разположена в собствената му производствена база. Активите ще се използват единствено за нуждите на собственото производство на панели. В резултат на проекта кандидатът няма да произвежда и продава ламели, летви или друг обработен дървен материал, различен от крайните панели. 1. Счита ли се, че при така описаните обстоятелства водещ е финалният продукт — лепени масивни панели по код C16.21 — и че описаните операции са междинни по смисъла на бележка под линия 38, а не „преработка на горски продукти" по т. 11.2, подт. 2.3)? 2. Попадат ли лепените масивни панели сами по себе си в определението за „горски продукт" в Приложение 10? 3. Променя ли се отговорът, ако част от обработените ламели се продава на трети лица?	Съгласно подт. 2.3), т. 11.2 от Условията за кандидатстване недопустими за подкрепа са предприятия, кандидатстващи за финансиране на дейности за преработка на горски продукти като за определяне на допустимостта на проекта е изричното уточнение в бележка под линия № 37: „водещ ще е финалният продукт, който ще се произвежда в резултат на подкрепените проекти, а не междинните операции, които производственият процес може да включва". Определението за „горски продукт" е представено в Приложение 10 към Условията за кандидатстване. В тази връзка производството на лепени масивни дървесни панели, получени чрез индустриално слепване на ламелите, могат да представляват продукт след индустриална преработка и да не попадат в определението за „горски продукт" съгласно Приложение 10. Уточняваме, че не всички дървени ламели и масивни дървесни панели попадат автоматично в код 16.21 по КИД-2025. Класификацията зависи от начина на производство, конструкцията и предназначението на крайния продукт. С оглед посоченото, отговорност на кандидата е да определи кода (съгласно КИД-2025) на дейността, за която заявява подкрепа по процедурата. В тази връзка в т. 11.1 от Условията за кандидатстване е посочено, че „преди подаване на проектните предложения, на всички кандидати се препоръчва да извършат предварителна проверка за точния четиризначен код на основната или допълнителната икономическа дейност, за която кандидатстват съгласно КИД-2025 въз основа на данни от НСИ за 2025 г., или ако е приложимо – проверка на точния нов за кандидата четиризначен код на икономическата дейност съгласно КИД-2025, за която заявяват подкрепа". Допълнително в бележка под линия 28 в същия раздел от Условията е посочено, че „При необходимост кандидатите трябва да се обърнат към НСИ, както и да се запознаят с Методологията за определяне на код на основна и допълнителна икономическа дейност по КИД-2025 (Приложение 12)". Допълнително, моля запознайте се с разясненията по Въпроси № 33, т. 1; № 161; № 211; № 222.
283.	20.10.2026 г.	Уважаеми Дами и Господа, Във връзка с дадени от УО на ПКИП отговори на въпрос 233, които на практика не отговарят на зададените въпроси, а в голямата си част	Управляващият орган потвърждава дадените детайлни разяснения по Въпрос № 233, които отговарят на преповторените в настоящото запитване въпроси.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		препращат към отговори на други въпроси, които не са идентични и по никакъв начин не дават разяснение по отправеното ви запитване, свързано с УК по процедурата, моля за еднозначни отговори на следните въпроси: (1) VII. Във връзка с изложеното в УК при придобиване на софтуер-персонализирано решение: "Управляващият орган ще проследява както за наличието на крайния програмен продукт, така и за наличието на програмния код и бележки към изданието (release notes).", то моля да поясните еднозначно и ясно: 1. дали това налага бенефициент по процедурата да изисква от изпълнителя предаване на програмния код при изпълнение на доставката на софтуера? 2. дали това условие налага представяне на цялостния програмен код на УО на ПКИП при отчитане на разхода за персонализирано софтуерно решение? Разбираме, че УО „проверява и предоставянето на изходния програмен код, както и на бележките към изданието“, но от това по никакъв начин не става ясно в какво се изразява тази проверка и дали това налага да се предостави програмният код на УО. (2) Също така, не е даден ясен и еднозначен отговор на следните въпроси: „III. Допустимо ли е за финансиране по настоящата процедура в режим регионална инвестиционна помощ (при спазване на всички останали изисквания за допустимост) предприятие с КИД 52.10 Складиране исъхраняване на товари? IV. Допустимо ли е за финансиране по настоящата процедура в режим регионална инвестиционна помощ (при спазване на всички останали изисквания за допустимост) предприятие с КИД 49.42 Услуги по преместване? V. Допустимо ли е за финансиране по настоящата процедура в режим регионална инвестиционна помощ (при спазване на всички останали изисквания за допустимост) предприятие с КИД 52.25 Логистични дейности?“	Предвид посоченото, обръщаме внимание, че разяснения в рамките на настоящата рубрика се дават по отношение на Условията за кандидатстване и не могат да съдържат становище относно качеството на проектното предложение, както и че окончателно решение относно оценката по отделните проекти, ще бъде взето от Оценителната комисия, която ще разполага с необходимата информация за предприятието и за проектното предложение.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		В този смисъл – моля за ясен отговор на въпроса попадат ли дейности с КИД-2025 52.10, 49.42 И 52.25 в забранителните режими съгласно чл. 1,пар. 3 от Регламент (ЕС) № 651/2014? Считат ли се тези дейности за попадащи в разбирането на УО в определението за „свързана със сектор транспорт инфраструктура“: „За целите на настоящата процедура под „свързана със сектор транспорт инфраструктура” следва да се разбира инфраструктурата, която е необходима и се използва за предоставяне на горепосочените транспортни дейности, изброени в чл. 2, пар. 45 от Регламент (ЕО) № 651/2014.“? Въпросът е свързан единствено с допустимост от гл.т. на КИД при кандидатстване в режим регионална инвестиционна помощ и не касае други условия за допустимост по процедурата, които ще бъдат съобразени от кандидата. (3) I. 7. В случай че за резултатите по т. 3–5 от зададения ви въпрос 233 е необходимо задължително сравнение с текущо състояние, моля да разясните ясно и еднозначно какъв референтен период следва да бъде използван за определяне на базовите стойности и какви документални доказателства са приемливи за удостоверяването им, както и как следва да се процедира, когато поради въвеждането за първи път на модела „продукт като услуга“ предприятието обективно не разполага с исторически данни за съответния показател. (4) II.2. С оглед на изложеното по т. II от въпрос 233 и с оглед на изложеното в т. 13.2. от Условията за кандидатстване по процедурата, че недопустими са: „дейности за закупуване на офис и друго обзавеждане, компютърно оборудване, софтуер и друго оборудване, предназначено за общи административни нужди (напр. за обичайни дейности, свързани с водене на счетоводството на предприятието, управление на човешките ресурси и други общи административни дейности);“, моля да поясните, дали една ERP система, необходима за въвеждане на зелени технологии за прилагане на кръгови модели, е допустимо да включва освен специфични модули/функционалности, свързани с въвеждане на зелени технологии за прилагане на кръгов/и модел/и, то също и	

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		обичайно присъщите за такава ERP система модули, свързани с администриране на дейността на предприятието- кандидат? (5) VI. Считат ли се за „излезли от употреба текстилни изделия“ текстилни изделия, които са оценени с ниско качество от шивашко предприятие- производител и съответно – не са реализирани от него като продукция, а представляват брак и отпадък от дейността му? С уважение,	
284.	20.10.2026 г.	Уважаеми дами и господа, Във връзка с подготовката на проектно предложение по процедура „Въвеждане на зелени технологии в МСП“ моля за разяснение относно прилагането на изискването по т. 11.1, подт. 5) от Условията за кандидатстване в следния случай: Предприятие извършва основна икономическа дейност по КИД-2025 22.23 „Производство на врати и прозорци от пластмаси“, която формира 53% от нетните приходи от продажби за 2025 г. Обхватът на кода включва и "производство на врати и прозорци от смесени материали с каси от пластмаси". Предприятието осъществява и допълнителна дейност по код 23.12 „Формуване и обработване на плоско стъкло“, включваща производство на стъкла и стъклопакети, която формира 8,6% от нетните приходи от продажби за 2025 г. Предвижда се заявяване на подкрепа единствено за дейността по основен код 22.23 чрез придобиване на автоматична линия за производство на стъклопакети. Разглежданият вариант е новата линия да се използва само за изработване на стъклопакети, които се влагат в собственото производство на PVC врати и прозорци, без произведените с нея стъклопакети да се продават самостоятелно или да се извършват услуги за трети лица по код 23.12. При този вариант стъклопакетът представлява междинен компонент, а крайният продукт, произвеждан и реализиран на пазара в резултат на подкрепената инвестиция, е завършената PVC врата или прозорец. Линията предвижда филтрация и повторно използване на водата в производствения процес. Приносът към допустим кръгов модел и	Като се има предвид обхвата на Сектор С „Преработваща промишленост”, посочен в КИД-2025 на НСИ (Приложение 12 към Условията за кандидатстване) и спецификата на посоченото във въпроса Ви „производство на врати и прозорци от смесени материали с каси от пластмаси”, отговорност на кандидата е да определи кода (съгласно КИД-2025) на дейността, за която заявява подкрепа по процедурата. В тази връзка в т. 11.1 от Условията за кандидатстване е посочено, че „преди подаване на проектните предложения, на всички кандидати се препоръчва да извършат предварителна проверка за точния четиризначен код на основната или допълнителната икономическа дейност, за която кандидатстват съгласно КИД-2025 въз основа на данни от НСИ за 2025 г., или ако е приложимо – проверка на точния нов за кандидата четиризначен код на икономическата дейност съгласно КИД-2025, за която заявяват подкрепа”. Допълнително в бележка под линия 28 в същия раздел от Условията е посочено, че „При необходимост кандидатите трябва да се обърнат към НСИ, както и да се запознаят с Методологията за определяне на код на основна и допълнителна икономическа дейност по КИД-2025 (Приложение 12)”. В тази връзка, съгласно КИД-2025 на НСИ код 22.23 „Производство на врати и прозорци от пластмаси“ включва: - производство на врати, прозорци и техните рамки от пластмаси - производство на врати и прозорци от смесени материали, с каси от пластмаси - производство на капаци, щори, включително венециански щори и подобни изделия и части за тях, от пластмаси - производство на капаци за врати и прозорци от смесени материали, с рамки, от пластмаси Съгласно КИД-2025 на НСИ код 23.12 „Формуване и обработване на плоско стъкло“ включва: - производство на стъкло на листа, извито, с полегато изрязан край, гравирано,

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		количествено измеримият ефект ще бъдат обосновани в проектното предложение съгласно изискванията на процедурата. В тази връзка моля за разяснение: 1. Допустимо ли е описаната линия да бъде финансирана за дейността по код 22.23 като оборудване за междинен технологичен етап от собственото производство на PVC врати и прозорци, независимо че има съществуващо малко производство на стъкла и стъклопакети с код 23.12? 2. Представлява ли пречка наличието на вече осъществявана допълнителна дейност по код 23.12 с дял от 8,6%, ако придобитата по проекта линия няма да обслужва тази дейност, а ще се използва изключително за компоненти за собствените крайни продукти по код 22.23? 3. Приложим ли е по аналогия подходът, потвърден в отговора на въпрос № 222 от 19.10.2026 г. — допустимост на оборудване за междинни производствени операции, когато то обслужва единствено собственото производство на крайния продукт, за чийто код е заявена подкрепата? 4. Ако описаният подход е допустим, каква информация и доказателства следва да бъдат представени при кандидатстването за обосноваване на връзката на линията само с код 22.23 и разграничаването ѝ от допълнителната дейност по код 23.12? Запитването е за тълкуване на изискванията относно икономическата дейност, за която се заявява подкрепа, при описаното предназначение на оборудването, а не за предварителна оценка на конкретно проектно предложение. Благодаря за предоставеното разяснение!	продупчено, емайлирано или обработено по друг начин производство на предпазно стъкло: закалено (темперирано) и формирано от залепени листа - производство на огледала от стъкло - производство на изолиращо многослоесто стъкло за сгради (стъклопакети) - производство на стъкло с покритие - повърхностна обработка на плоско стъкло Допълнително, код 23.12 не включва: - печатане върху стъкло - 18.12 - производство на огледала за обратно виждане за автомобили - 29.32 С оглед посоченото и предвид информацията в запитването, подкрепата за производството на завършени PVC врати/прозорци като основна икономическа дейност на кандидата съгласно КИД-2025 на НСИ - 22.23 „Производство на врати и прозорци от пластмаси", е допустимо по процедурата. Следва да се има предвид, че от представената информация не става ясно каква е връзката между предвидения за внедряване нов кръгов модел и стартиране производството на стъклопакети, за да се потвърди допустимостта на инвестицията в контекста на процедурата. Допълнително, обръщаме внимание, че съгласно подт. 5, т. 11.1. от Условията за кандидатстване кандидатите могат да заявят подкрепа за допълнителната си икономическа дейност съгласно КИД-2025 на НСИ, **която формира минимум 20 % от нетните приходи от продажби на кандидата въз основа на данни за 2025 г.** В тази връзка и предвид посочената информация в запитването, че код 23.12 „Формуване и обработване на плоско стъкло" като допълнителна икономическа дейност на кандидата, формира по-малко от 20% от нетните приходи от продажби за 2025 г., подкрепата за нея няма да се счита за допустима. Допълнително, моля запознайте се с разясненията по Въпроси № 8 и № 92.
285.	20.10.2026 г.	Дали е допустимо кандидатстването по програмата на медицински център, представляващ микро/малко/средно предприятие, който търси финансиране за закупуване на безхелиев ядрено-магнитен резонанс? Иновативно решение за устойчиво развитие в здравеопазването, което съчетава висококачествена медицинска	Информацията в запитването не е достатъчна за еднозначен отговор, тъй като не е ясно кой е кръговият модел, който кандидатът предвижда да приложи. Обръщаме внимание че съгласно т. 14.2 от Условията за кандидатстване, допустими за финансиране са единствено разходи за дълготрайни материални и нематериални активи (ДМА/ДНА), **необходими за въвеждането на зелени**

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		диагностика с намаляване на въздействието върху околната среда. Основното ѝ предимство е използването на запечатана магнитна система за ядрено-магнитен резонанс (ЯМР), при която хелият е затворен в конструкцията на магнита и не е необходимо регулярно допълване при нормална експлоатация. Използва приблизително 7 литра течен хелий в сравнение с традиционни системи, които могат да изискват около 1500 литра. Подкрепя кръговата икономика чрез дългосрочно използване на медицинското оборудване. Зеленият кръгов модел насърчава удължаването на експлоатационния живот на оборудването чрез модернизация, обновяване, повторно използване и рециклиране.	**технологии за прилагане на кръгови модели в предприятието** /посочени в направленията по подт. 1) до подт. 4) на т. 13.1 от УК/. Окончателното решение относно допустимостта на дейностите и разходите по отделните проекти, ще бъде взето от Оценителната комисия, която ще разполага с необходимата информация за предприятието и за проектното предложение.
286.	20.10.2026 г.	Съгласно т. 13.1 от Условията за кандидатстване кръговият модел „намаляване на използваните суровини за производството на единица съществуващ продукт“ се отчита на единица продукт, а съгласно разяснението по въпрос № 83 като проследима методология може да бъде използван измерител на единица физическа величина (напр. 1 м² изпълнена повърхност). Кандидатът произвежда изделия с различни размери, върху които се нанася покритие, поради което количеството суровина на брой изделие зависи от размера му. Правилно ли е разбирането ни, че в този случай измерителят на кръговия модел може да бъде килограма суровина на 1 м² покрита повърхност на произведените изделия (кг/м²), изчислен като общото количество суровина, вложена в покритието за даден период (в кг), разделено на общата площ на покритата повърхност на произведените през същия период изделия (в м²), при условие че изходната и целевата стойност се изчисляват по един и същ начин въз основа на документи на кандидата?	Отговорност на кандидата е да формулира количествени резултати в зависимост и в съответствие с разглежданите кръгов/и модел/и, които ще се прилагат чрез въвежданите по проекта зелени технологии в дейността на предприятието. С оглед посоченото, в поле „Резултат” от раздел „План за изпълнение/дейности по проекта” във Формуляра за кандидатстване, кандидатите следва да посочат конкретни количествени и/или качествени резултати от изпълнението на дейността съобразно спецификата на всяко индивидуално проектно предложение. В тази връзка и предвид информацията в запитването, посоченото формулиране на количествен резултат за цитирания във Въпроса Ви кръгов модел би било допустимо при спазване на всички останали изисквания по процедурата. Окончателното решение относно допустимостта на дейностите и разходите по отделните проекти, ще бъде взето от Оценителната комисия, която ще разполага с необходимата информация за предприятието и за проектното предложение. Допълнително, моля запознайте се с разясненията по Въпроси № 265.
287.	20.10.2026 г.	Допустим ли е като един комплексен актив верижен багер (Stage V), доставен заедно с кофа-трошачка, пресевна кофа и сортиращ грайфер, когато багерът ще се използва изключително като носач на този инвентар за раздробяване и сортиране на строителни отпадъци на площадката на кандидата, без стандартна кофа за изкопни работи, и ще се превозва между обектите с платформа? Приложими ли са в този случай разясненията по въпроси № 210, 224 и 229, предвид че	Управляващият орган потвърждава разясненията по Въпроси № 210, № 224 и № 229 като обръща допълнително внимание, че съгласно т. 13.2 и т. 14.3 от Условията за кандидатстване по процедурата не са допустими дейностите и съответно разходите за „закупуване или наемане на транспортни средства и съоръжения”, като определение за последните е представено в Приложение 10 към Условията.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		основното функционално предназначение на комплекса е преработка на строителни отпадъци?	
288.	20.10.2026 г.	Уважаеми Дами и Господа, Възнамеряваме да подадем проектно предложение за Дейност 1 и 2 и имаме следните въпроси: 1. За Дейност 2 (разходи за консултантски услуги за въвеждане и сертифициране на Екомаркировката на ЕС) необходимо ли е да се представя оферта? 2. Отново за Дейност 2 - трябва ли да се включи в Приложение 5 - Техническа спецификация? Моля за конкретни отговори! Благодаря Ви предварително!	1. Моля, запознайте се с разясненията по Въпрос № 196, т. 2. 2. Съгласно т. 14.2 от Условията за кандидатстване, **всеки един актив (ДМА/ДНА)**, заявен в бюджета на проекта, следва да бъде посочен в Техническата спецификация **на предвидените активи (ДМА и/или ДНА)** (Приложение 5). В тази връзка включените в проекта услуги по Елемент II, свързани с въвеждане и сертифициране на екологични стандарти, вкл. Екомаркировката на ЕС, не следва да се посочват в Приложение 5.
289.	20.10.2026 г.	Здравейте! Ако кандидат бенефициент желае да проведе избор на изпълнител с публична покана след подаване на проектното предложение, молим да укажете къде се публикува поканата. Предварително благодарим!	Съгласно т. 14.1, подточка 2) от Условията за кандидатстване, за да бъдат допустими разходите по процедурата, същите трябва да бъдат извършени след датата на подаване на проектното предложение и до изтичане на крайния срок, определен за представяне на финалния отчет по проекта. Разходооправдателните документи следва да бъдат издадени в периода на допустимост на разходите по процедурата, а именно: след датата на подаване на проектното предложение и до датата на представяне на междинния/финалния отчет по договора. Във връзка с посоченото, Управляващият орган на ПКИП допуска и в системата ИСУН има техническата възможност, при желание от страна на кандидатите, същите да провеждат процедура „публична покана" по реда на Глава четвърта от ЗУСЕФСУ и ПМС № 4/11.01.2024 г. в периода **след подаване на проектното предложени** и преди подписване на административен договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, през средата за кандидатстване на системата (Електронно кандидатстване) и в създадения собствен профил за кандидатстване, кандидатът обявява процедурата за избор на изпълнители в частта „Е-тръжни процедури", „Моите е-тръжни процедури", бутон „+ Нова процедура". В допълнение, може да се запознаете с Ръководството за „Е-тръжни процедури", публикувано на следния адрес - https://eumis2020.government.bg/bg/s/Default/Manual

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
			Не е необходимо уведомяване на Управляващия орган на ПКИП относно старт на изпълнение на проекта след подаване на проектното предложение през ИСУН и преди сключване на договор. Обръщаме внимание, че всички изисквания, заложени за дейностите и разходите в Условията за кандидатстване и Условията за изпълнение, са приложими в пълна сила и спрямо дейности и разходи, изпълнени и извършени преди подписването на административния договор. Следва да имате предвид, че разходите, извършени след подаването на проектното предложение и преди сключването на административен договор, ще бъдат възстановени от Управляващия орган само, ако с кандидата се сключи договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по процедурата и по отношение на направените разходи са спазени всички изисквания съгласно Условията за кандидатстване и Условията за изпълнение, вкл. процедурата за избор на изпълнител е проведена и възложена законосъобразно.
290.	20.10.2026 г.	Уважаеми Дами и Господа, моля за отговор на следните въпроси по процедурата: Предприятие от ИТ сектора, което към момента осъществява продажба на компютърна техника, планира въвеждане на кръговия модел „Продукт като услуга" по Направление 4 от т. 13.1 на Условията за кандидатстване. Предвижда се предприятието да извършва функционално възстановяване на вече употребяваните от клиентите компютри и да ги предоставя за многократно използване от клиенти срещу периодично възнаграждение, без прехвърляне на собствеността върху активите на крайния клиент. Целта е удължаване на експлоатационния живот на компютърната техника и ограничаване на необходимостта от придобиване на нови устройства. Част от употребяваните компютри ще бъдат конфигурирани с Linux и ще работят като клиентски устройства, свързани с централизирана сървърна инфраструктура. В тази връзка моля за следните разяснения:	Следва да се има предвид, че за да бъдат допустими разходите за въвеждане на модела „продукта като услуга", същите следва да са пряко свързани с осигуряване на процеса по нейното предоставяне. Обръщаме внимание и на ограничението, посочено в т. 13.2 от Условията за кандидатстване, а именно, че недопустими по процедурата са: „дейности за придобиване на продукти, вкл. активи (ДМА и/или ДНА), които са обект на предоставяне посредством модела „продукт като услуга". Уточняваме, че това изискване се отнася до придобиването на всички видове активи, чиято собственост остава при производителя/доставчика, потребителят не ги закупува, а заплаща за тяхното използване или за ползването на резултата от продукта/ите – напр. чрез заплащане според потреблението. Посоченото е в съответствие с определението за „продукт като услуга", представено в Приложение 10 към Условията. Не на последно място, за да се счита, че даден модел попада в обхвата на кръговия модел „продукт като услуга", не е достатъчно да бъде спазено изискването за осигуряване на достъп до продукта на ползвателя (чрез отдаване под наем, например) докато собствеността върху продукта остава при доставчика, а следва да се установи дали конкретният модел има характеристики на кръгов модел и дали води до реален принос за целите на ресурсната ефективност. В случай на модел „продукт като услуга" прилагането му следва да води, например, до по-висока интензивност на използване на съответния продукт, удължаване на

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		1. В случай че предприятието предвижда по проекта придобиването на централен сървър, върху който ще се изпълняват Windows приложения и работни сесии, използвани дистанционно от клиентите посредством възстановените компютри (с цел въвеждане на модела продукт като услуга), следва ли този централен сървър да се счита за актив, който е обект на предоставяне посредством модела „Продукт като услуга", и съответно - за недопустим съгласно т. 13.2 от Условията за кандидатстване? 2. Различно ли би било третирането на отделен специализиран сървър, който няма да предоставя на клиентите изчислителен ресурс, приложения или работни сесии, а ще се използва изключително от предприятието за целите на дистанционната диагностика, мониторинг на техническото състояние, управление на профилактиката, проследяване на експлоатационния живот, връщането, функционалното възстановяване и повторното предоставяне на употребяваните компютри? 3. Може ли оборудването по т. 2 да се разглежда като технологичен актив, необходим за въвеждането и функционирането на кръговия модел „Продукт като услуга", при условие че бъде доказана пряката му функционална свързаност със специализиран софтуер за проследяване на локация и мониторинг на експлоатационни параметри на отдаваното под наем оборудване, респ. връзка с удължаването на жизнения цикъл и многократната употреба на компютърната техника? Молим при отговора да бъде отчетено разграничението между сървърна инфраструктура, чийто изчислителен ресурс се предоставя на клиенти, и специализирана инфраструктура, използвана единствено за управление на жизнения цикъл на продуктите, предоставяни чрез въвеждания по процедурата модел "продукт като услуга". С уважение,	живота му, ремонт, модернизация, повторна употреба, обратно приемане или други характеристики, относими към кръговата икономика. В тази връзка и с оглед посоченото по-горе, придобиването на ДМА „за целите на дистанционната диагностика, мониторинг на техническото състояние, управление на профилактиката, проследяване на експлоатационния живот, връщането, функционалното възстановяване и повторното предоставяне на употребяваните компютри" би могло да бъде допустимо при спазване на всички останали изисквания по процедурата, вкл. тези относими към прилагането на модела „продукт като услуга" като окончателното решение за допустимостта ще бъде взето от оценителната комисия. Допълнително, моля запознайте се с разясненията на Въпроси № 153, т. 2 и № 233.
291.	20.10.2026 г.	Уважаеми дами и господа,	1. По отношение на разграничението между производствена дейност в сектор С (допустима по процедурата, какъвто е и код 20.16) и изключените по процедурата дейности по раздел Е38, моля запознайте с разяснението по Въпрос № 23.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		Кандидат – средно предприятие, е с основна икономическа дейност по КИД-2025 код 20.16 „Производство на полимери в първични форми", която формира 95% от нетните приходи от продажби за 2025 г. Предприятието произвежда регранулат от LDPE и LLDPE от предварително обработени полиетиленови отпадъци, в 4 качества. Съгласно Обяснителните бележки към КИД-2025 (Приложение 12), клас 20.16 включва „производство на рециклирани пластмаси на люспи или пластмасови гранулати на базата на предварително обработени пластмасови отпадъци след операции по възстановяване на материала". По Елемент I, при режим „минимална помощ", кандидатът предвижда да придобие нов специализиран филтър за стопилка (непрекъснато филтриране), който ще се монтира към съществуващ екструдер. Филтърът ще се води като отделен дълготраен материален актив. Той ще позволи да се преработват по-силно замърсени потоци полиетиленови отпадъци, включително използвано фолио от строителни обекти, които с наличната филтрация досега не могат да се преработват. Филтърът ще се използва само в етапа на екструдиране и гранулиране по код 20.16. Няма да се използва за сортиране, раздробяване или пресоване на отпадъци (код 38.21). Моля за разяснение по следните въпроси: Допустима ли е инвестицията по код 20.16, като се има предвид, че производството на регранулат от предварително обработени отпадъци е изрично включено в клас 20.16 по КИД-2025, а не в раздел 38? Като имате предвид разяснението на Въпрос № 115, допустим ли е при режим „минимална помощ" разходът за филтър като отделен компонент към съществуваща производствена линия, ако е обосновано, че той осигурява въвеждането на допустим кръгов модел? Може ли инвестицията да се счита за въвеждаща един или повече от следните кръгови модели по т. 13.1 от Условията за кандидатстване:	2. В случай че проектът ще се изпълнява при условията на режим „минимална помощ" (de minimis) съгласно Регламент (ЕС) № 2023/2831 на Комисията, изискването за първоначална инвестиция в цялостно ново решение (при „регионална инвестиционна помощ" съгласно чл. 13 и чл. 14 от Регламент (ЕС) № 651/2014) не е приложимо, и при този режим (de minimis) разходите за компоненти (части), част от съществуваща производствена система (например тип инструментална екипировка (щанци и матрици - тип формообразуващи елементи)) биха се считали за допустими, ако е обосновано, че същите осигуряват въвеждането на допустим по процедурата кръгов модел, и при спазване на всички останали изисквания по процедурата, вкл. тези за дълготрайност на инвестицията по смисъла на чл. 9, ал. 1 от Условията за изпълнение към АДБФП. Допълнително, моля запознайте се с разяснението на Въпрос № 115. 3. и 5. Отговорност на кандидата е да прецени според спецификите на проекта и въвежданата нова зелена технология кой от допустимите кръгови модели, посочени в т. 13.1. от Условията за кандидатстване, се прилагат чрез нея в дейността му. Придобиваното по проекта технологичното решение (актива/ите за въвеждане на зелената/ите технология/и) следва да е ново, което от своя страна задължително да води до нов екологичен и/или ресурсен ефект (количествен и/или качествен резултат). В тази връзка в раздел „План за изпълнение/дейности по проекта" от Формуляра за кандидатстване (ФК) следва задължително да опише дейността по начин, от който да е видно как всеки отделен актив, предвиден за придобиване по проекта осигурява въвеждането **на един или повече** от кръговите модели в направленията по подт. 1) до подт. 4), посочени в т. 13.1. от УК. 4. Моля, запознайте се с разясненията на Въпроси № 13, т. 1.1, т. 1.2, т. 1.5; № 169.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		„подготовка за повторна употреба и/или рециклиране, и/или други дейности за преработка на отпадъци и последващото им влагане като суровина в производствени процеси“; „влагане на остатъчни суровини и/или рециклирани суровини при производството на продукти“; „намаляване на количеството образувани отпадъци при производството на единица съществуващ продукт“, чрез намаляване на брака и загубите при смяна на ситата? Ако с филтъра ще се преработва използвано полиетиленово фолио от строителни обекти (пароизолационно, защитно), което вече е използвано по предназначение, ще се счита ли това за преработка на излезли от употреба „материали от строителството“ по Критерий I.3 от Приложение 6? Ако по-ефективната филтрация на стопилката позволява по-малко миене на отпадъците на тон произведен регранулат, може ли това да се отнесе към модела „намаляване на количеството отпадъчни води при производството на единица съществуващ продукт“ по Критерий I.2? Благодарим предварително!	